2 Cronici - Comentarii Jean Koechlin

Suntem introduşi dintr-o dată în î măreţului Solomon. Numele lui, semnificând „cel plin de pace“, ne atrage atenţia asupra lui Hristos, „Prinţul păcii“ (Isaia 9.6), a cărui domnie viitoare este frumos ilustrată în pasajele şi descrierile pe care urmează să le citim. Facem precizarea că aceste capitole surprind în principal împărăţia şi adorarea pe pământ a lui Mesia al lui Israel. Şi încă o dată gândurile noastre se îndreaptă, prin analogie sau prin contrast, asupra Bisericii şi a Capului ei.Cererea pe care Domnul o discerne în inima tânărului împărat este similară celei a apostolului Pavel făcută în favoarea efesenilor. Pavel i-a amintit în rugăciune, pentru ca Dumnezeul Domnului nostru Isus Hristos, Tatăl gloriei, să le dea un duh de înţelepciune şi de descoperire în cunoaşterea deplină a Lui, iar ochii inimii lor să fie luminaţi (Efeseni 1.16-18).„Pentru că Domnul dă înţelepciune; din gura Lui ies cunoştinţa şi priceperea“, a scris Solomon în cartea Proverbe (2.6). Fie ca să dorim să ne aflăm în posesia acelei înţelepciuni de sus şi să o cerem de la Cel „care dă tuturor cu dărnicie şi nu reproşează“ (Iacov 1.5).

Relaţiile dintre Hiram, împărat al Tirului, şi Solomon prefigurează relaţiile pe care Israel le va avea cu toate naţiunile pământului în perioada împărăţiei de o mie de ani. Atunci „pământul va fi plin de cunoştinţa Domnului, aşa cum apele acoperă marea. Şi va fi aşa în ziua aceea: rădăcina lui Isai va sta steag al popoarelor; naţiunile o vor căuta şi locul Său de odihnă va fi glorios“ (Isaia 11.9-10). Hiram Îl binecuvântează pe Domnul care a făcut cerurile şi pământul (v.12).Pe lângă tot ceea ce strânsese în dragostea lui pentru casa lui Dumnezeu, David pregătise şi muncitori care să împlinească lucrarea (sf. v. 7; vezi şi 1 Cronici 22.15-16). La fel este cu lucrarea Domnului astăzi. Lui Îi sunt necesari lucrători pregătiţi cu multă atenţie în vederea oricărei lucrări pentru El. Angajarea prea devreme într-o lucrare poate duce la un serviciu prost îndeplinit. Dumnezeu, Cel care a pregătit lucrările, tot El a şi chemat, apoi a instruit lucrători pentru a le face. Efeseni 2.10 ne reaminteşte că „suntem lucrarea Sa, creaţi în Hristos Isus pentru fapte bune, pe care Dumnezeu le-a pregătit dinainte, ca să umblăm în ele“.

Am înţeles, atunci când meditam asupra cărţilor Împăraţilor, că Huram-Abi (sau Hiram), lucrătorul cel mai priceput dintre toţi, era o imagine a Duhului Sfânt. Tocmai sub călăuzirea luminată a acestui om, muncitorii pregătiţi de David îşi vor duce îndatorirea la bun sfârşit. În mod similar, credinciosul va fi apt să servească numai lăsându-se călăuzit de Duhul lui Dumnezeu. Să vedem în cartea Fapte cum Duhul comunică apostolilor poruncile Domnului: Fapte 1.2; 8.29; 13.2, 4; şi să luăm seama la vocea Lui. El ne va spune adesea, cum le-a spus şi lui Pavel şi însoţitorilor lui, «Nu face aceasta; nu merge acolo!» (Fapte 16.6-7).O sută cincizeci şi trei de mii şase sute de bărbaţi au fost număraţi ca să facă această lucrare. Unii erau hamali, alţii tăiau piatra, în sfârşit, alţii erau supraveghetori. Aici sunt sugerate trei forme de activitate creştină: 1) Să porţi poverile în rugăciune. 2) Să scoţi pietrele vii din cariera lumii şi să le dai acolo formă: este lucrarea evanghelistului şi a altor slujbe. 3) Să veghezi asupra lucrării şi asupra lucrătorilor.Avem un detaliu remarcabil: forţa de muncă era compusă din acei canaaniţi, străini, odată vrăjmaşi şi în robie faţă de Israel. Sub domnia împăratului păcii, ei devin slujitori folositori.

Cronicile prezintă construcţia Templului dintr-un unghi diferit faţă de cartea Împăraţilor. Aceasta din urmă o vedea înainte de toate ca locul prezenţei lui Dumnezeu în mijlocul poporului Său. Cartea noastră urmează să ne-o arate mai degrabă ca fiind locul unde închinătorul este primit să-L întâlnească pe Dumnezeul său. Temelia Casei este stabilită pe acel Munte, Moria, unde harul lui Dumnezeu suspendase judecata şi consumase arderea-de-tot.Cât priveşte Biserica, ştim, din declaraţia lui Petru şi din răspunsul Domnului Isus, pe ce stâncă este zidită: „Tu eşti Hristosul, Fiul Dumnezeului celui viu“ (Matei 16.16, 18).Solomon construieşte succesiv porticul, casa propriu-zisă şi locul preasfânt. Apoi confecţionează cei doi heruvimi mari, perdeaua şi cele două coloane, Iachin şi Boaz. Înălţimea extraordinară a porticului nu este menţionată decât aici: o sută douăzeci de coţi, adică de patru ori înălţimea casei. Nu este aceasta o ilustrare a Psalmului 24, care repetă v.7 în v.9, spunând: „Porţi, ridicaţi-vă capetele! Şi ridicaţi-vă, porţi ale eternităţii, şi va intra Împăratul gloriei“? Pentru o Persoană de o asemenea grandoare, ce poartă s-ar potrivi?

Complet îmbrăcat în aur, templul semnifică dreptatea desăvârşită şi curată. Mai mult, închinătorul nu se putea apropia de templu înainte să fi trecut mai întâi pe la altarul de aramă pentru jertfe. Acest altar era pătrat, iar dimensiunile lui, „lung de douăzeci de coţi şi lat de douăzeci de coţi“, erau identice cu cele ale locului preasfânt. Altfel spus, gloriile acestui loc preasfânt corespund cu măreţia şi cu perfecţiunea sacrificiului reprezentat de altar.Apoi este „marea turnată“, ai cărei doisprezece boi ne amintesc de lucrarea liniştită şi perseverentă a lui Hristos potrivit cu Efeseni 5.26, ca şi de statornicia de a Se manifesta în toate direcţiile, ca să reziste influenţelor externe şi să menţină curăţia. Numai după aceea sunt enumerate celelalte obiecte: lighenele, sfeşnicele, mesele, altarul de aur şi diferitele accesorii ale preoţilor, astfel încât să ne reamintească faptul că nu putem să ne bucurăm de adevărurile reprezentate de aceste obiecte, înainte să fi fost curăţiţi din punct de vedere moral la „marea de bronz“ (Psalmul 26.6; 2 Corinteni 7.1).Cu excepţia paharului şi a pâinii de la momentul Cinei, închinătorul nou-testamental nu mai are înaintea lui nici obiecte vizibile, nici «tainele» bisericeşti, nici ceremonialuri. În toată simplitatea, el este invitat să participe la Masa Domnului. Închinarea sa este în duh şi în adevăr (Ioan 4.24).

Măreţul edificiu este terminat. Totuşi, obiectul principal încă lipseşte: chivotul sfânt. Introducerea acestuia „la locul său, în partea din spate a casei, în Sfânta Sfintelor, sub aripile heruvimilor“ (v. 7), ne îndreaptă privirile spre Isus în locurile cereşti, preamărit de Dumnezeu Însuşi, centrul laudei universale, umplând cerurile şi pământul cu gloria Sa. Isus face obiectul admiraţiei îngerilor (heruvimii; 1 Timotei 3.16) şi al adorării poporului Său binecuvântat. „Un singur glas“, dar cu diferite instrumente (v. 13). O singură cântare, cântarea cea nouă, intonată de mulţimea răscumpăraţilor, avându-şi fiecare nota sa particulară, dar într-o perfectă armonie.Dintre cele trei obiecte pe care chivotul le conţinuse: mana, în vasul ei de aur, toiagul preotului Aaron şi tablele legământului, numai acestea două din urmă rămân (v. 10). În decursul călătoriei israeliţilor, de acum sfârşită, Dumnezeu le dăduse mana şi condusese pe popor până la Sine prin preoţi. Acum chivotul se află în Sion, în locul de odihnă al lui Dumnezeu, care Şi-a împlinit promisiunea. Şi El Însuşi, în baza unui nou legământ garantat prin table, Se odihneşte în dragostea Lui în mijlocul poporului răscumpărat de El (Ţefania 3.17).

Aflat înaintea adunării întregului popor, Solomon Îl laudă pe Dumnezeul lui Israel şi reaminteşte faptele Lui de har, expunând motivele pentru care fusese construit templul.Dorinţa împăratului era să întoarcă inimile poporului la Dumnezeu. Să ne gândim la Acela care a putut să spună de pe cealaltă parte a râului morţii: „Voi vesti Numele Tău fraţilor Mei, Te voi lăuda în mijlocul adunării“ (Psalmul 22.22). Uneori ne este teamă să ne adresăm lui Dumnezeu în rugăciunile noastre. Ni se pare că vom găsi mai multă înţelegere şi dragoste la Domnul Isus. Nu este aceasta o lipsă de încredere în Dumnezeul dragostei? „Căci Tatăl Însuşi vă iubeşte“, le spune Domnul ucenicilor Săi (Ioan 16.27). Hristos doreşte ca noi să-L cunoaştem pe Tatăl Lui aşa cum Îl cunoaşte El. Crucea a făcut posibilă stabilirea acestei relaţii. Mai mult, chiar primele Lui cuvinte către ai Săi, după ce a înviat, au fost: „Mă sui la Tatăl Meu şi Tatăl vostru, la Dumnezeul Meu şi Dumnezeul vostru“ (Ioan 20.17). Acum, când lucrarea de răscumpărare a fost împlinită, nu mai avem de-a face cu un Dumnezeu de care să ne fie frică sau cu un Judecător care trebuie

înduplecat. Faţă de noi, Dumnezeu este acum Tată, de care ne putem apropia fără frică, în Numele Domnului Isus.

Se poate remarca faptul că platforma din bronz de pe care împăratul vorbeşte Domnului are aceleaşi dimensiuni ca şi altarul de bronz din pustiu (v. 13; Exod 27.1). Acest detaliu are o frumoasă şi importantă semnificaţie. Pe baza sacrificiului Său împlinit şi acceptat de Dumnezeu, Hristos Îşi exercită în favoarea alor Săi slujbele de preot şi de avocat înaintea Tatălui. Rezultatul este că, „dacă ne mărturisim păcatele“, Dumnezeu este „credincios şi drept ca să ne ierte“; credincios şi drept, pentru că, Isus făcând odată ispăşire pentru ele pe cruce (despre care ne vorbeşte altarul), Dumnezeu nu mai poate să ne ceară socoteală pentru ele a doua oară.Să remarcăm că nu se spune: dacă cerem iertare, deoarece iertarea este deja acordată copilului lui Dumnezeu, ci: „dacă ne mărturisim păcatele“. „Dacă cineva a păcătuit, avem la Tatăl un Mijlocitor, pe Isus Hristos, Cel drept; şi El este ispăşire pentru păcatele noastre“ (1 Ioan 1.9; 2.1-2).După v. 22-39, care diferă foarte puţin de 1 Împăraţi 8.31-53, Solomon îşi termină rugăciunea folosind cuvintele Psalmului 132.8-10: „Ridică-te, Doamne, la odihna Ta, Tu şi chivotul puterii Tale! ... nu întoarce faţa de la unsul Tău!“ Cei credincioşi, care cunosc voia izvorâtă din dragoste a Domnului, pot spune din proprie experienţă: „Ştim că ne ascultă“ (1 Ioan 5.15).

Ca răspuns la rugăciunea împăratului, focul coboară peste arderea-de-tot. Şi, pentru a doua oară (vezi 5.14), gloria Domnului umple Casa. De aici şi până în perioada lui Ezechiel (Ezechiel 10.18; 11.23), ea va locui aici.Teama pe care o inspira acea glorie îi împiedica pe preoţi să intre în casă (5.14; 7.2). În contrast cu aceasta, să ne gândim la poziţia noastră eternă. Domnul doreşte să-i aibă pe ai Săi în jurul Său în glorie. Deja pe muntele sfânt El este prezentat aşa ucenicilor, Moise şi Ilie aflându-se cu El în norul luminos, numit „gloria minunată“ (Matei 17.5; 2 Petru 1.17).Tot poporul se pleacă cu faţa la pământ, intonând imnul care va fi şi al împărăţiei de o mie de ani: „Lăudaţi pe Domnul, căci este bun; căci îndurarea Lui ţine în veac!“ (v. 3; Ps. 136). După aceea se aduce un număr mare de jertfe: douăzeci şi două de mii de boi şi o sută douăzeci de mii de oi. Ce contrast există aici, de asemenea, cu „singura jertfă“ prin care am fost sfinţiţi şi făcuţi desăvârşiţi: aceea a „trupului lui Isus Hristos, odată pentru totdeauna“ (Evrei 10.10, 14)!Apoi, pentru poporul marelui împărat, rămâne bucuria neumbrită a Sărbătorii Corturilor.

Casa a fost terminată şi inaugurată. În răspunsul pe care i-l dă lui Solomon, Domnul declară că a sfinţit-o pentru ca Numele Lui să rămână în ea pe vecie (v.16,20). Binecuvântată asigurare! Ceea ce caracterizează astăzi reuniunea credincioşilor în mijlocul cărora Domnul Isus a promis să fie prezent este faptul că ei se adună în numele Domnului (Matei 18.20). În consecinţă, vine şi responsabilitatea serioasă de a nu tolera aici nimic care să dezonoreze acest Nume şi această prezenţă. Tocmai în acest sens îl avertizează Domnul pe Solomon, începând cu v. 19.În acelaşi timp, prezenţa Domnului în mijlocul alor Săi le garantează tot ceea ce sufletele lor au nevoie. Cum se face atunci că unele strângeri laolaltă se desfăşoară ca pe un drum bătătorit, lâncezind în rutină? Cu siguranţă le lipseşte ceva şi este evident că nu mai reprezintă împlinirea promisiunii Domnului. Ne întristează s-o spunem, ceea ce lipseşte este credinţa, încrederea mea în prezenţa Lui, care este suficientă ca să mă binecuvânteze din abundenţă şi să mă binecuvânteze acolo.Să remarcăm cum răspunsul divin urmează în detaliu rugăciunea împăratului din capitolul precedent. Compараţi, de exemplu, v. 15 din cap. 7 cu v. 40 din cap. 6. Da, să aşteptăm din partea lui Dumnezeu binecuvântări sigure. Lui Îi face plăcere să ni le acorde.

Solomon îşi întăreşte împărăţia. Construieşte cetăţi pentru provizii şi fortificaţii. Dintre acestea, Bet-Horonul de sus şi Bet-Horonul de jos (v. 5) ne amintesc de victoria extraordinară a lui Iosua (sau mai degrabă a Domnului) pe drumul de coborâre care separa aceste două cetăţi (Iosua 10.11). Acum toţi canaaniţii care, prin neascultarea poporului fuseseră lăsaţi cu viaţă după cucerire, sunt supuşi unui tribut. În contrast cu ei, ascultând de Cuvânt (Levitic 25.42), copiii lui Israel nu sunt supuşi muncilor rezervate sclavilor. Împăratul face astfel o distincţie clară între cei care aparţin şi cei care nu aparţin poporului lui Dumnezeu, chiar şi în cazul propriei soţii (v. 11). Să nu uităm niciodată că această distincţie mai există şi astăzi şi se referă la noi.Este adevărat că noi am fost altădată sclavi ai păcatului (Romani 6.20), dar acum Fiul ne-a eliberat; suntem liberi (Ioan 8.36). Liberi pentru a lăuda şi pentru a sluji, „după cum cere datoria fiecărei zile“ (v. 14), dar nu liberi să facem ce vrem. „Nu s-au abătut de la porunca împăratului“ (v. 15). Versetul 13 menţionează porunca lui Moise, iar v. 14 pe cea a lui David. Adevărata libertate pentru credincios constă în a face din dragoste voia Domnului

Alături de caracterul ei profetic, vizita împărătesei din Seba ilustrează drumul păcătosului care vine la Mântuitorul. Este ocazia de a oferi un cuvânt aceluia dintre cititorii noştri care n-a făcut încă acest pas al credinţei spre Domnul Isus: Să ştii că nimic din ce auzi despre El nu se poate compara cu cunoaşterea Lui într-un mod personal. De aceea, singurul lucru pe care ţi-l vom spune este la fel cu cel pe care Filip i l-a spus lui Natanael: „Vino şi vezi“ (Ioan 1.46; compară cu v. 6).Cei care-L cunoaştem deja pe Domnul Isus, de mai mult sau de mai puţin timp, ştim noi care este mărturia cea mai puternică pe care o putem da despre El? Aceea de a arăta că suntem fericiţi. În jurul nostru mulţi tânjesc după o fericire autentică, deşi nu recunosc lucrul acesta. Oare pot ei vedea că noi o avem? Şi că secretul acestei fericiri este relaţia noastră personală cu Domnul? Îi face poziţia noastră invidioşi, cum a fost cazul împărătesei din Seba când i-a văzut pe slujitorii lui Solomon? Dacă avem o faţă tristă şi nemulţumită, îi vom determina pe oameni să creadă că Isus nu ne poate satisface inimile şi astfel îi vom împiedica pe alţii să vină, să vadă ... şi să creadă.Remarcăm că nu există o măsură comună între ceea ce adusese împărăteasa şi ceea ce avea să primească: „tot ce a dorit ea, tot ce a cerut” (v. 12).

Glorie, bogăţie, înţelepciune, putere: domnia fiului lui David se sfârşeşte într-o viziune măreaţă! Nu numai împărăteasa din Seba, ci toţi împăraţii pământului vin să asculte înţelepciunea măreţului Solomon, să-i aducă darurile lor şi, mai presus de orice, să-i caute prezenţa (v.23).Cu cât mai măreaţă va fi această situaţie la venirea Domnului Isus! „Împăraţii vor vedea şi se vor ridica, prinţii, de asemenea, şi se vor închina, datorită Domnului care este credincios, Sfântului lui Israel care te-a ales“ (Isaia 49.7; de citit şi Isaia 11.10). De asemenea este scris: „Ochii tăi vor vedea pe Împărat în frumuseţea Lui“ (Isaia 33.17). Împlinirea acestei promisiuni va fi pentru Israel şi pentru naţiuni suprema binecuvântare, dar primii care-L vor contempla vor fi cei răscumpăraţi.Da, să-L vedem pe Domnul! Oare acest gând ne umple inima de bucurie, ... sau de teamă?... Sau încă o dată ne lasă indiferenţi?Istoria lui Solomon s-a încheiat. Dar unde sunt păcatele grave prezentate în 1 Împăraţi? Este oare posibil ca această carte să nu le menţioneze deloc? Într-adevăr, harul minunat al lui Dumnezeu le-a şters pe toate, ca să ni-L arate, prin acest împărat, pe Unul cu mult mai mare decât Solomon.

Copiii lui Israel sunt adunaţi la Sihem, în jurul noului împărat şi îi cer: „Uşurează această aspră robie ...“ Ce sfat îi dau bătrânii lui Roboam? „Dacă vei fi bun cu poporul acesta şi le vei fi pe plac ... (v.7). Şi în 1 Împăraţi 12.7: „Dacă vei fi astăzi un slujitor al poporului acestuia şi le vei sluji ...“ Aceasta este chiar şi pentru un împărat singura cale de a câştiga sau de a păstra afecţiunea celorlalţi. Gândurile noastre se întorc spre Domnul Isus. „El a venit nu „ca să I se slujească, ci ca El să slujească“ (vezi Matei 20.26-28). Titlurile Sale glorioase nu L-au reţinut în mersul Său de umilire, de dragoste şi de devotament. Rezultatul este că acum El a dobândit toate drepturile la ascultare din partea oricărui om (Filipeni 2.6-11). Urmând acest măreţ Exemplu, cel care are o poziţie de autoritate trebuie să fie primul în slujire. Pentru că, cum ai putea pretinde ascultare şi devotament atât timp cât n-ai oferit tu însuţi un bun exemplu? Roboam a refuzat să-şi slujească poporul. Ne surprinde

atunci că cele zece seminţii refuză să-l slujească la rândul lor? Propria mândrie i-a îndepărtat de pe calea supunerii în umilinţă. Şi iată despărţirea! Niciodată până la venirea Domnului, poporul nu-şi va mai găsi unitatea adevărată.

Divizarea lui Israel în două împărăţii a fost o judecată din partea lui Dumnezeu. Este deci o pierdere de timp pregătirea a o sută optzeci de mii de oameni aleşi, „pentru a răsturna“ situaţia. Roboam, avertizat de omul lui Dumnezeu, renunţă la ideea sa. Îşi concentrează forţele ca să construiască cetăţi de apărare în scopul asigurării protecţiei şi a resurselor de hrană pentru mica lui împărăţie.În ceea ce-l priveşte, Ieroboam nu rămâne inactiv, dar ce dureros că el acţionează într-un alt sens! Temându-se ca nu cumva să-şi piardă influenţa dacă le va mai permite alor lui să meargă la sărbătorile din Ierusalim, stabileşte un cult naţional idolatru, dezgustător în ochii lui Dumnezeu. Atunci preoţii şi leviţii din cele zece seminţii îşi arată ataşamentul lor pentru Domnul şi pentru poruncile Lui. Părăsind ţara mânjită, ei merg să se stabilească în Iuda, preferând să abandoneze tot ce aveau, decât să rămână asociaţi cu păcatul. Ce mulţi sunt credincioşii care au făcut acelaşi lucru, din supunere faţă de Domnul!Încurajaţi de exemplul acestor leviţi, alţi credincioşi aparţinând acestor zece seminţii, probabil fără să-şi părăsească definitiv cetăţile, încep să se suie de atunci la Ierusalim, pentru a aduce acolo jertfe după Cuvânt.

Trei ani scurţi! Atât a durat credincioşia lui Roboam şi a poporului. Ca şi odinioară sub judecători, Dumnezeu urmează să le vorbească ridicând împotriva lor adversari. Ofensiva lui Faraon Şişac va da posibilitate împăratului şi poporului să compare ce înseamnă să-l servească Domnului cu a-i servi împăratului Egiptului (v. 8). O primă constatare: în timp ce Domnul Îşi îmbogăţeşte servitorii, Vrăjmaşul îi jefuieşte pe aceia pe care-i reduce la sclavie.Cuvântul profetului Şemaia a produs smerire în inimile căpeteniilor lui Israel şi a împăratului, ceea ce-i face să mărturisească: „Domnul este drept“. Recunoaşterea acestei dreptăţi, ... chiar dacă ea trebuie să se exercite contra noastră, este întotdeauna un semn fericit (vezi Luca 23.41). Acest fapt Îi va permite apoi lui Dumnezeu să Se descopere nu numai ca un Dumnezeu drept, ci şi ca un Dumnezeu îndurător, un Dumnezeu Mântuitor. Să remarcăm cum, în har, subliniază „lucrurile bune“ pe care încă le poate vedea în împărăţia lui Iuda. În pofida tuturor, Roboam „a făcut rău“ (v. 14). Un rău cu rădăcini îndepărtate, întrucât mama lui, o amonită, fusese luată în căsătorie de Solomon înainte de moartea lui David (comparaţi 9.30 cu 12.13).

Contrar instrucţiunilor Cuvântului (Deut. 21.15-17), Roboam l-a stabilit ca moştenitor şi succesor pe Abiia, fiul soţiei sale favorite, Micaia (sau Maaca, vezi 11.20-21), care era, de altfel, o idolatră (15.16). Dintr-o asemenea necredincioşie nu putea să rezulte decât o domnie rea. Şi totuşi, scurta istorie a acestui împărat conţine un pasaj bun, omis în „Împăraţi”, dar care nu a putut fi trecut sub tăcere în cartea noastră, a harului. Este vorba de războiul care izbucneşte între Abiia şi Ieroboam. Potrivit cu Luca 14.31, era o nebunie din partea împăratului lui Iuda să meargă la război cu un număr de soldaţi pe jumătate faţă de cei ai adversarului său. Totuşi, Abiia are unele atuuri care, în ochii lui, îi compensează inferioritatea numerică. El le dezvăluie în cuvântarea ţinută în faţa armatei lui Israel. Iuda rămăsese încă în linia împărătească a lui David, avea încă forma adevărată de închinare, cu sacrificii, precum şi prezenţa Domnului. Abiia pretinde că nu L-a părăsit (v. 10), dovadă că nu se cunoştea pe sine. În sfârşit, exista la el o armă secretă, cea mai eficace dintre toate celelalte, şi căreia îi vom vedea mâine rolul decisiv pe care îl va juca: „trâmbiţele răsunătoare“ (v. 12).

Cuvântarea lui Abiia în faţa armatei lui Israel a fost ţinută pe un ton de superioritate, dar care s-a dovedit a nu fi de calitate. N-a fost necesar decât ca Ieroboam să-i încercuiască, pentru a pune la încercare pe împăratul lui Iuda şi armata acestuia. Dintr-o dată, Abiia se trezeşte luat pe la spate, pe punctul de a fi zdrobit. Totuşi, o direcţie rămâne liberă: spre cer. Strigătele de disperare se înalţă către Domnul; acum, toate pretenţiile au dispărut şi apare credinţa. Ea se foloseşte de un straniu instrument de război, ... dar bine cunoscut în istoria lui Israel: trâmbiţele (vezi Iosua 6.4; Judecători 7.18). Aceasta este o armă căreia nimic nu-i stă în cale, deoarece credinţa care o foloseşte se odihneşte pe Cuvântul divin şi pe promisiunile sale întotdeauna valabile (vezi Numeri 10.9). Ei bine, chemarea credinţei nu putea să rămână neauzită! Sunetul pătrunzător a vorbit inimii lui Dumnezeu despre pericolul care se abătuse asupra poporului Său şi, fără nici un dubiu, a vorbit solemn şi inimilor oamenilor lui Ieroboam, care erau gata să facă război cu fraţii lor ... şi cu Domnul.Armata lui Israel este tăiată în bucăţi şi umilită (v.18), făcând dovada că nici forţa (v. 3), nici şiretenia nu pot învinge credinţa în Dumnezeu.

Asa, un împărat credincios, fiul şi succesorul lui Abiia, curăţă Iuda de idolatrie. Această carte insistă asupra odihnei şi liniştii de care ţara s-a bucurat în timpul primei perioade a domniei lui (v. 1, 5, 6, 7). Asa foloseşte acest timp de odihnă ca să construiască cetăţi înconjurate cu ziduri şi ca să-şi întărească sistemul de apărare al teritoriului, oferindu-ne astfel o lecţie importantă. Sunt perioade din viaţa noastră care corespund unui timp de odihnă, de exemplu vacanţele şi diversele momente de distracţie sau de destindere. Să le folosim pentru a ne fortifica sufletele prin citirea Bibliei şi pentru a ne întări în adevăr. „Toată armătura lui Dumnezeu“ trebuie îmbrăcată mai dinainte, „ca să vă puteţi împotrivi în ziua cea rea ... “ (Efeseni 6.12 ...)Ziua cea rea, ziua ofensivei lui Zerah, găseşte deci un Asa pregătit. „Peste toate“, el aşază „scutul credinţei“, altfel spus, se bazează pe încrederea simplă în Dumnezeul său. Ea străluceşte în frumoasa lui rugăciune din v. 11 şi constituie punctul de forţă de partea lui, indiferent de cei cinci sute optzeci de mii de soldaţi ai săi. Un milion de adversari îi stau înainte. În termeni omeneşti, aceasta este o confruntare inegală, disproporţionată. Dar întotdeauna se verifică adevărul biblic: „când sunt slab, atunci sunt tare“ (2 Corinteni 12.10). Dumnezeu răspunde credinţei lui Asa, dându-i o victorie strălucită şi o pradă bogată.

Asa a fost credincios. Prin Azaria, Dumnezeu îl va încuraja şi mai departe. Cuvântul Domnului nu este mai puţin necesar după bătălie, faţă de cât este înaintea ei; pentru că tendinţa naturală după bătălie este de relaxare. „Fiţi tari şi să nu vă slăbească mâinile“, îi îndeamnă profetul, adăugând această promisiune: „pentru că este o răsplătire pentru lucrul vostru“ (v. 7). Aceste cuvinte au efect. Asa, plin de energie, îndepărtează urâciunile din toată ţara şi restabileşte serviciul la altarul Domnului. Zel remarcabil, care îi antrenează nu numai pe cei din Iuda şi din Beniamin, ci şi pe „mulţi din Israel, din alte seminţii“ (v.9). Acelaşi lucru se aplică devotamentului pe care noi îl arătăm Domnului. Acesta îi va încuraja pe alţi credincioşi, care sunt probabil mai timizi, să-şi arate credinţa. Este o experienţă pe care mulţi au avut-o în special în timpul serviciului militar. «O inimă ataşată sincer de Domnul, iată ceea ce vorbeşte cu adevărat conştiinţei altora» [W.K.]. Asa înţelege că nu poate să ceară poporului o curăţire completă, dacă el însuşi nu dă un exemplu în propria-i casă. De aceea nu ezită s-o pedepsească pe Maaca, regina mamă, luându-i coroana şi transformându-i idolul în praf şi cenuşă.

Versetul 11 face distincţie între „cele dintâi“ fapte ale lui Asa, care erau plăcute lui Dumnezeu, şi „cele de pe urmă“ care, în mod trist, erau rele.Baeşa, împăratul lui Israel, gelos să-i vadă pe mulţi dintre supuşii lui trecând în ţara lui Iuda (15.9), construieşte o cetate întărită, ca să-i împiedice. Apoi Asa, în loc să privească spre Domnul ca să oprească lucrarea lui Baeşa, face o alianţă păgână, cu Siria. Politică inteligentă la prima vedere, de vreme ce a început prin a produce efectul dorit! Însă Dumnezeu nu vede lucrurile în acelaşi fel şi-l mustră pe împărat prin intermediul unui profet. Lipsa lui de încredere – şi de ţinere de minte (v. 8) – îl va priva pe Asa de o victorie asupra sirienilor. Iritat că a lăsat să-i scape o ocazie atât de bună şi lezat în amorul propriu, Asa îl aruncă în închisoare pe cel care-i devenise vrăjmaş pentru că-i spusese adevărul (Galateni 4.16) şi-i asupreşte pe unii din popor. Dumnezeu îl disciplinează printr-o boală dureroasă. În zadar! Continuă să se sprijine tot pe oameni în loc să se bazeze pe Dumnezeu şi, în mod trist, moare fără să fi învăţat această ultimă lecţie. Timp de treizeci şi cinci de ani

din patruzeci, Asa umblase cu Dumnezeu. I-ar mai fi trebuit câţiva ani ca să-şi sfârşească viaţa bine. Să-I cerem Domnului să ne păstreze drepţi pe cale până în ultima zi a vieţii noastre (2 Timotei 1.12; 4.18).

Ne reîntoarcem acum la Iosafat, împăratul evlavios despre care au vorbit mult cărţile Împăraţilor. Să ne amintim că, de la moartea lui Solomon, „Cronicile“ urmăresc istoria împăraţilor lui Iuda, în timp ce „Împăraţii“ se ocupă în special cu cei ai lui Israel. De ce atunci i s-a acordat vieţii lui Iosafat o întindere atât de mare acolo (pe paginile cărţii 1 Împăraţi)? Pentru că, din nefericire, era în luptă strânsă cu Ahab şi cu Ioram, împăraţi ai lui Israel! Dar capitolul nostru, 17, nu are decât lucruri bune să ne spună despre acest împărat. El se întăreşte (v. 1); umblă „în căile dintâi ale lui David ...“; Îl caută pe Dumnezeul tatălui său; umblă în poruncile Lui; îşi întăreşte inima ... îndepărtează idolii (v. 1-6). Şi nu numai că se desparte de rău, cum a făcut tatăl său Asa, dar face binele (v. 7-11). Iată două aspecte inseparabile ale vieţii creştine! (Romani 12.9; 1 Petru 3.11). Dintre ofiţerii superiori, Amasia se prezentase de bunăvoie să-I slujească Domnului, ca un autentic nazireu (Numeri 6.2; vezi şi 2 Corinteni 8.5). Este posibil – şi acesta constituie un apel adresat fiecărui credincios – să fii consacrat Domnului şi în acelaşi timp să-ţi faci cu credincioşie şi serviciul sau îndatoririle zilnice. „Orice faceţi, lucraţi din suflet, ca pentru Domnul“, recomandă Coloseni 3.23.

Istoria lui Iosafat continuă. Cele ce l-au făcut pe acest om credincios să cadă au fost asocierile lui. Relaţiile mondene, schimburile prietenoase între oameni de aceeaşi clasă socială au constituit o cursă pentru mulţi credincioşi (1 Corinteni 15.33). Priviţi la consecinţele acestora pentru Iosafat!(1) A ajuns în situaţia de a aranja un mariaj nobil pentru fiul său, dându-i ca soţie pe o fiică a casei împărăteşti a lui Israel, nu alta decât Atalia! Fără îndoială, o căsătorie splendidă în ochii oamenilor! În realitate, ea a constituit startul unei inevitabile ruine a întregii sale familii.(2) Îşi pierde mărturia, punându-se pe aceeaşi treaptă cu împăratul rău al lui Israel: „Eu sunt ca tine ...“(3) În final, temându-se să displacă prietenului său de rang împărătesc, se lasă antrenat în acţiunea de recuperare a Ramotului din Galaad. În adevăr, trebuie să medităm la acest aspect şi să ne reamintim textul de la Galateni 1.10. Alianţa pe care Iosafat o face cu Israel împotriva sirienilor nu este mai bună decât cea făcută de tatăl său, Asa, cu sirienii împotriva lui Israel. Alianţa se termină prin a-l plasa pe nefericitul împărat într-o poziţie dramatică, la fel cu cea a lui Saul pe muntele Ghilboa, situaţie din care numai Dumnezeu, ca răspuns la strigătul lui, poate să-l salveze în mod miraculos (vezi Psalmul 120.1).

Alianţa fatală a lui Iosafat cu Israel justifică o dezaprobare severă din partea Domnului. Iehu îi pune împăratului o întrebare care-l cercetează şi care în acelaşi timp îl înştiinţează cu privire la ce gândeşte Dumnezeu despre Ahab: „Să ajuţi tu pe cel rău şi să iubeşti tu pe cei care urăsc pe Domnul?“ (v. 2).Credincioşilor, să nu uităm ce nume cutremurător pune Cuvântul în dreptul celor care iubesc lumea: „Oricine vrea să fie prieten al lumii se face vrăjmaş al lui Dumnezeu“ (Iacov 4. 4)!Iehu nu era nicidecum un om lipsit de curaj, din moment ce, sub domnia lui Asa, o misiune asemănătoare avusese ca urmare aruncarea în închisoare a tatălui său, Hanani (cap. 16.7-10). Iosafat însă ascultă mustrarea. Iată mijlocul de a deveni „chibzuiţi“, de a căpăta „minte“ (Proverbe 13.18; 15.5,32). Să acceptăm şi noi mustrările şi observaţiile care poate ni se fac, deoarece pot avea un rezultat la fel de benefic.În timp ce tatăl său, Asa, nu se reabilitase, Iosafat poate să-şi reia după această eclipsă buna lucrare din cap. 17. Nefiind mulţumit de data aceasta să trimită doar delegaţi, iese el însuşi prin popor. Şi, ca un adevărat păstor al lui Israel, se străduieşte să-i aducă înapoi la Domnul (v.4). După aceasta stabileşte judecători, cărora le dă instrucţiuni urgente.

Nu mai puţin de trei armate inamice înaintează simultan împotriva micii împărăţii a lui Iuda. Ele sunt ale vrăjmaşilor ei constanţi: Moab, Amon şi maoniţii (lit. Amoniţii), care făcuseră parte din Edom (v. 22). În faţa acestei ameninţări de invazie, Iosafat Îl caută pe Domnul şi proclamă un post. Poporul se strânge. Referindu-se la rugăciunea lui Solomon (6.34-35), împăratul se aşază în faţa locaşului sfânt şi Îl cheamă pe Acela care promisese că-i va asculta şi că le va face dreptate (v.8, 9).Strângând la un loc personalul militar pe care Iosafat îl avea la dispoziţie (17.14-18), se ajunge la numărul impresionant de un milion o sută şaizeci de mii de oameni. Ei bine, în mod practic ei nu vor juca nici un rol în acest lung capitol! Iosafat înţelesese cuvântul din Psalmul 33: „Un împărat nu este salvat prin mulţimea oştirii sale; viteazul nu este scăpat prin mărimea puterii sale ... Sufletul nostru aşteaptă pe Domnul; El este ajutorul şi scutul nostru“ (Psalmul 33.16, 20). Astfel, împăratul recunoaşte pe de o parte lipsa lor de putere, iar pe de altă parte, lipsa lor de înţelepciune (v.12). Totuşi adaugă: „ochii noştri sunt îndreptaţi spre Tine“. Şi, în sens invers, „ochii Domnului cutreieră tot pământul, ca să Se arate tare pentru cei cu inima în totul pentru El“(16.9).

Rugăciunea făcută cu credinţă de Iosafat primeşte un răspuns prompt şi aceasta se întâmplă chiar în public. În numele Domnului, Iahaziel reasigură poporul şi împăratul cu privire la voia Lui. Ce mulţi credincioşi aflaţi în pericol au avut de câştigat de atunci încoace, citind asemenea încurajări divine! Să comparăm v.17 cu cuvintele lui Moise pentru Israel când traversau Marea Roşie: „Nu vă temeţi; staţi pe loc şi veţi vedea salvarea Domnului ...“ (Exod 14.13).Fără să aştepte ca Dumnezeu să fi acţionat, Iosafat şi tot poporul Îi aduc laudă şi adorare. Aceasta Îl glorifică pe Dumnezeu: credinţa care este în stare mai dinainte nu numai să dea deoparte întreaga tulburare, ci şi să mulţumească anticipativ pentru răspunsul pe care El l-a garantat. Iată o purtare care imită Modelul divin. Înainte să-l învie pe Lazăr în virtutea puterii de la Dumnezeu, Tatăl Său, Isus începe prin a I Se adresa: „Tată, Îţi mulţumesc că M-ai ascultat“ (Ioan 11.41).Ce frumoasă este această închinare celebrată chiar în prezenţa vrăjmaşilor! (vezi Psalmul 23.5). Cei care aduc lauda merg înaintea bărbaţilor înarmaţi. Şi cântarea de triumf intonată dintr-o dată dă, am putea spune, semnalul unei victorii uimitoare, repurtată fără a se da o singură lovitură.

În timp ce răsuna cântarea de eliberare, vrăjmaşii se distrugeau reciproc. Pentru popor nu mai rămâne decât să constate anihilarea lor şi să strângă prăzile îmbelşugate. De câte ori n-a procedat Dumnezeu şi cu noi la fel, făcând să dispară din calea noastră dificultăţi care păreau de neînvins...!Apoi poporul se adună din nou ca să-L laude pe Domnul în Valea Beraca – sau a binecuvântării – (citiţi Ps. 107. 21, 22).Să ne gândim la triumful lui Isus pe cruce, realizat fără cea mai mică participare din partea credincioşilor. Ce le rămâne de făcut? Să se bucure de roadele acestei victorii şi, cu inimi pline de recunoştinţă, s-o celebreze în valea acestui pământ, înainte să o facă pentru eternitate în Sfânta Cetate (compară cu v. 28).Ultimul paragraf ne întoarce un pas înspre domnia lui Iosafat, pentru a ne aminti că, după alianţa militară dezastruoasă cu Ahab, împăratul lui Iuda se implică în alta, nu mai puţin prostească, de data aceasta cu scop comercial, cu fiul acestuia, Ahazia. Dumnezeu permite eşecul acesteia şi ne învaţă prin gura lui Eliezer ce gândeşte El despre acest fel de asociere cu un om al lumii în scopul îmbogăţirii.

Se pare că aici Cronicile şi-au pierdut dintr-o dată caracterul de carte a harului! În afara excepţiilor justificate de evenimente, cartea a acoperit sistematic până acum greşelile poporului şi ale împăratului său, ca să sublinieze, prin contrast, tot binele ce se putea găsi. Să remarcăm în trecere că acesta este un lucru pe care şi noi trebuie să-l facem totdeauna (citiţi 1 Petru 4.8).Paginile de care ne apropiem acum sunt în contrast cu „lucrurile bune“ pe care Dumnezeu a ţinut să ni le arate până la acest punct (12.12; 19.3). De acum înainte, acoperirea relelor lui Ioram şi ale succesorilor lui nu mai este posibilă. Acest împărat, ginere al lui Ahab şi al Izabelei, ucigaş (v. 4) şi închinător la idoli, îl forţează pe Iuda să adore falşii dumnezei. Este o realitate gravă, care are rolul de a sublinia îndelunga răbdare a lui Dumnezeu faţă de sărmanul Său popor. Astfel, harul continuă să strălucească în această carte cu mai multă măreţie peste întunericul care se lasă asupra

împărăţiei lui Iuda. Harul se va înmulţi şi mai mult decât păcatul (Romani 5.20).O scrisoare de la Ilie soseşte la Ioram pentru a-i recapitula crimele şi pentru a-l avertiza cu privire la pedeapsa divină. Şi aceasta nu va întârzia să se împlinească.

Cât de trist este acest capitol! Ahazia, sfătuit de mama lui şi de rudele din partea lui Ahab, se aliază cu Ioram, împăratul lui Israel, şi merg împreună într-o nouă expediţie împotriva sirienilor. Această asociere fatală duce la „pieirea“ lui (v. 7). Moare de o moarte violentă.Acum să ne întoarcem puţin la această istorie: Cei şase fraţi ai lui Ioram au fost omorâţi chiar de el (21.4). Apoi toţi fiii săi au fost ucişi de arabi, în afară de cel mai tânăr dintre ei, Ahazia (v. 1). În sfârşit, la a treia generaţie, în urma unui alt masacru care se abate asupra spiţei imperiale, îi supravieţuieşte încă o dată doar un singur descendent: Ioas, un copilaş. Cum se pot explica aceste exterminări succesive? Prin îndârjirea lui Satan, decis să întrerupă linia genealogică a lui David, care avea să ducă la Hristos.Pe de altă parte, cum se explică faptul că, în pofida tuturor circumstanţelor, un membru supravieţuieşte de fiecare dată – unul singur şi cel mai slab – totuşi un descendent al familiei împărăteşti? Prin credincioşia harului lui Dumnezeu! El Îşi ţine promisiunea făcută lui David, că-i va păstra o lumină (2 Împăraţi 8.19). O lumină care acum nu mai este decât un fitil care fumegă ... (vezi Matei 12.20).

De data aceasta, în mijlocul nopţii morale care domneşte în Iuda, este ca şi cum un far îşi proiectează fasciculul de lumină asupra lui Ioas, importantul prinţişor. Toate sfaturile lui Dumnezeu îl vizează de acum înainte pe acest copil slab, ultimul „fiu al lui David“ (Ps. 89. 29, 36).Câte analogii aici cu o altă perioadă, şi mai întunecată, când Irod avea să ocupe pe nedrept tronul la Ierusalim! Adevăratul împărat al iudeilor, născut în Betleem, a fost scăpat, ca şi Ioas aici, de la masacrul ordonat de uzurpator. De-a lungul întregii vieţi, Isus a rămas ascuns sub umilul „chip de rob“ pe care a ales să-l poarte. Şi, chiar acum, El este ascuns de ochii lumii, în cer, unde numai credinţa Îl poate vedea şi cunoaşte. În acest capitol avem un exemplu al zilei arătării Lui în glorie. Precum aceşti leviţi şi aceste căpetenii ale poporului, aceia care astăzi Îi slujesc şi-L aşteaptă vor fi cu El în ziua aceea. Ei se vor arăta împreună cu Isus în glorie (vezi Colos. 3.4; 1 Tes. 3.13). Cât de privilegiaţi suntem pentru că facem parte din escorta binecuvântată şi putem să fim „cu împăratul când intră şi când iese“ (v.7)! Şi, pentru că aceasta este partea noastră, a creştinilor, să ne ţinem aproape de El prin credinţă, încă de acum, când, pentru încă puţină vreme, El Se află în afara vederii noastre, în cer!

Încoronarea lui Ioas şi apariţia lui în public au dejucat toate planurile răutăcioasei Atalia. În acelaşi fel, învierea Domnului Isus a nimicit planurile Vrăjmaşului.Uzurpatoarea este trecută prin ascuţişul săbiei. Pedeapsa ei subită o ilustrează pe cea a lui Antihrist la apariţia Domnului. Acel „om al păcatului“ va fi aruncat de viu în iazul de foc, împreună cu capul imperiului roman.Cu toate acestea, ca şi mama ei Izabela, Atalia, această femeie dezgustătoare, ucigaşă a propriilor copilaşi, ne duce cu gândul la falsa Biserică, marea creştinătate cu numele. Ea a vrut să domnească sacrificând în acest scop sufletele de care era responsabilă. Care este judecata lui Dumnezeu? „Pentru că zice în inima ei: «Şed ca împărăteasă şi nu sunt văduvă şi nu voi vedea nicidecum întristarea», de aceea, într-o singură zi vor veni plăgile ei, moarte şi întristare şi foamete şi va fi arsă în foc, pentru că Domnul Dumnezeu, care o judecă, este puternic“ (Apocalipsa 18.7-8). Moartea Ataliei este urmată de cea a lui Matan, preotul lui Baal, apoi de introducerea ceremonială a domniei lui Ioas.

Cât timp Iehoiada a fost în viaţă şi l-a dirijat, totul a fost bine şi am fi tentaţi să credem că Ioas putea fi numărat printre cei mai buni împăraţi. Constatăm însă cu tristeţe că moartea marelui preot marchează o întorsătură fatală în viaţa lui. Cum se poate explica aceasta? În loc să se fi sprijinit direct pe Dumnezeu – ceea ce este specific credinţei – Ioas se abandonase în seama tatălui adoptiv. Şi, când acesta avea să-i lipsească, credincioşia lui se va prăbuşi. Ioas n-a avut niciodată o credinţă personală.Nu vă înşelaţi, tineri cititori care aveţi părinţi creştini: educaţia, bunele maniere, cele mai favorabile circumstanţe, toate aceste lucruri nu sunt credinţă. Mai mult, credinţa părinţilor voştri nu este credinţa voastră. Odată ei plecaţi, va mai fi Domnul cu voi?Căpeteniile poporului vin şi-l flatează pe împărat. „Atunci împăratul i-a ascultat ...“ (v. 17; Prov. 29. 12). Ce face Ioas sub influenţa lor? Fapte care fac să te înfiori: Cere uciderea fiului binefăcătorului său. Domnul reaminteşte fariseilor ipocriţi de moartea lui Zaharia (al cărui nume înseamnă celui căruia Domnul îi reaminteşte) în momentul când ei se află pe punctul de a comite o crimă şi mai înfiorătoare (comparaţi cu Matei 23.34-35; vezi şi Matei 21.35 ...).

Amaţia succedă tatălui său, Ioas. În ansamblu, el începe prin a face ce este bine în ochii Domnului. Cuvântul însă adaugă: „dar nu cu o inimă întreagă“ (v.2). O inimă perfectă nu semnifică nicidecum inexistenţa păcatului, ci faptul că are o voinţă hotărâtă de a face doar un singur lucru: să-I placă lui Dumnezeu prin ascultarea de El (comp. Filipeni 3.15 cu v. care le precedă în Filipeni 3).Prima greşeală: Amaţia merge la război împotriva lui Edom şi angajează o sută de mii de mercenari din Israel pentru a-şi întări armata. Fiind mustrat de un om al lui Dumnezeu, Amaţia se supune şi triumfă asupra vrăjmaşilor săi. Dar apoi, ce cădere! În această inimă împărţită a lui Amaţia, idolii edomiţilor îşi găsesc un loc şi îl ocupă (v. 14). Şi, pentru că este imposibil să slujeşti şi lui Dumnezeu şi lui Mamona (Matei 6.24; Luca 16.13), din acest moment Domnul dispare din gândurile sale. „Amaţia s-a abătut de la a-L urma pe Domnul“ (v. 27). Dacă Isus nu ne umple toată inima, Vrăjmaşul va şti cum să ocupe locul rămas liber.După ce a suferit o înfrângere ruşinoasă în mâinile împăratului lui Israel, sărmanul Amaţia mai trăieşte încă cincisprezece ani, după care este omorât, fără să fi dat între timp vreun semn de pocăinţă.

Împăratul Ozia ne este prezentat ca un om cu o excepţională agerime a minţii. Domnia lui deosebit de lungă, de cincizeci şi doi de ani, este încărcată de o activitate remarcabilă. Împăratul veghează ca poporului să nu-i lipsească nimic: fântâni, cirezi de vite, ogoare, vii, toate însoţite de o puternică protecţie militară. Pe scurt, garantează împărăţiei lui atât prosperitatea, cât şi securitatea. Oare nu spre aceste două ţeluri sunt îndreptate toate eforturile oamenilor? Şi la ce-i conduc ele pe oameni în general? La a-I fi oare recunoscători lui Dumnezeu? Îşi folosesc ei bunurile pentru lucrarea Domnului? Este trist să constatăm că îşi atribuie lor înşişi meritele pentru aceste eforturi şi bunuri şi îşi pun încrederea în bogăţiile adunate, de care se bucură într-un mod egoist. Aceste pericole sunt actuale pentru credinciosul care este împlinit din punct de vedere material. El îşi asumă un mare risc când se sprijină pe propriile resurse, crezând că-i este suficient. În acelaşi timp, el încetează să mai conteze pe ajutorul minunat al lui Dumnezeu (v.15), pierzând astfel beneficiul. În asemenea condiţii, căderea nu va întârzia.Ozia pregătise totul pentru a rezista unui atac exterior, dar neglijase să vegheze pe frontul interior, altfel spus, asupra propriei inimi.

Cinci împăraţi: Asa, Iosafat, Ioas, Amaţia, Ozia! Cinci istorii având între ele o tragică similitudine! De cinci ori, după un început cu succes al domniei, câte o capcană diferită a dus la o cădere fatală.Să reţinem bine numele fiecăruia dintre aceste laţuri, pentru că vicleanul Vrăjmaş n-a încetat să le folosească pentru a-i face pe copiii lui Dumnezeu să se poticnească. La Asa a fost sprijinirea pe ajutorul lumii; la Iosafat, alianţa şi prietenia pe care a legat-o. Ioas a căzut când a fost flatat, în timp ce Amaţia s-a întors la idoli. În sfârşit, aici vedem mândria spirituală (1 Ioan 2.16) făcându-l pe Ozia să se prăbuşească.Numele acestui împărat înseamnă „puterea lui Dumnezeu“; vine însă momentul când va folosi această putere pentru sine însuşi, ceea ce îi va aduce căderea (v.16). În faţa preoţilor pe care are îndrăzneala să-i înlocuiască din funcţiile lor sfinte, mâna lui Dumnezeu îl loveşte solemn, într-un fel vizibil pentru toţi (Prov. 16.18). Mândria se află în adâncul inimii fiecăruia dintre noi înainte de a apărea în afară, ca lepră pe frunţile noastre. Dacă noi o judecăm imediat, Dumnezeu nu va mai fi constrâns să ne aplice o pedeapsă, poate prin umilirea noastră în public.

Acest scurt capitol evocă numai lucruri bune despre Iotam, fiul şi succesorul lui Ozia. Cu toate că şi el a devenit puternic (v. 6), a ştiut să tragă învăţăminte din îngrozitoarea lecţie primită de tatăl său, cum subliniază v. 2. Iată un semn de înţelepciune! Dacă învăţăm din experienţa altora, vom evita să trecem personal prin aceeaşi şcoală dureroasă. Iotam triumfă asupra fiilor lui Amon. Care este secretul lui? Să-l reţinem, dacă dorim să obţinem şi noi această putere divină: „Şi-a rânduit căile înaintea Domnului Dumnezeului său“ (v. 6). A-şi rândui necurmat căile înseamnă a-şi acorda mersul potrivit instrucţiunilor Scripturilor şi a păşi înaintea lui Dumnezeu pe o cale care primeşte aprobarea Lui. „Cumpăneşte cărarea picioarelor tale şi toate căile tale să fie bine rânduite. Nu te abate nici la dreapta, nici la stânga; depărtează-ţi piciorul de la rău“ (Prov. 4.26-27).Cu tristeţe vedem că poporul nu urmează exemplul acestui împărat credincios! Ba încă „poporul se strica tot mai mult“ (v. 2). De aceea, domnia lui Iotam nu poate fi considerată o perioadă de renaştere, ca cea pe care Duhul lui Dumnezeu o va produce în timpul domniilor lui Ezechia şi a lui Iosia.

În contrast cu Iotam, despre care se amintesc numai lucruri bune, nici un cuvânt favorabil nu se poate spune despre fiul său, Ahaz. Aceasta a fost o domnie îngrozitoare, în timpul căreia nimic nu-i lipseşte din ce-L putea mânia pe Dumnezeu. În ce stare a căzut poporul lui Iuda! Ca să-i pedepsească, Dumnezeu îi foloseşte, pe rând, pe împăraţii Siriei şi ai Israelului. Ultimul ucide o sută douăzeci de mii de oameni într-o singură zi şi ia două sute de mii captivi. Dar lecţia, aşa cum vine să declare profetul Oded, este atât pentru învingător, cât şi pentru cel învins. Oare nu este şi pentru noi? Înainte de a-i judeca pe alţii, să ne întrebăm dacă înăuntrul nostru n-avem vreun păcat împotriva Dumnezeului nostru (v.10; Matei 7.2-4). Oded a vorbit despre acest lucru bărbaţilor lui Israel. Patru dintre ei, menţionaţi pe nume, sunt profund mişcaţi şi intervin în favoarea sărmanilor captivi. Apoi, nesatisfăcuţi doar cu obţinerea eliberării lor, se îngrijesc şi de nevoile acestora, după care-i duc înapoi în Iuda. Ei pun în practică învăţătura de la Rom. 12.20-21. Iată un frumos exemplu de dragoste şi de devotament! Nu ne face el să ne gândim la felul în care s-a purtat samariteanul din parabolă (Luca 10.33-34)?

Insensibil la harul care-i adusese înapoi pe captivii poporului său, Ahaz se cufundă tot mai adânc în rău. El caută acum ajutor de la împăratul Asiriei. Însă este scris: „Blestemat să fie omul care se încrede în om şi [care] îşi face carnea braţ al său“ (Ieremia 17.5). În pofida bogăţiilor pe care Ahaz i le oferă în dar lui Tilgat-Pilneser prin jefuirea templului, acest ultim împărat nu-i este de nici un folos (v. 21). Astfel, nelegiuitul Ahaz adaugă mai mult păcatelor sale. Ajutorul pe care nu-l primeşte din partea oamenilor îl caută la idoli, altfel spus, la demoni (1 Corinteni 10.20)! Şi nu numai că nu primeşte ajutor, dar ceea ce întreprinde îi va aduce căderea.În acelaşi timp, pentru a umple măsura, Ahaz închide porţile templului, cum face cineva unei case de vânzare sau abandonate. Interzice intrarea în sfântul locaş, după ce l-a umplut cu murdării şi necurăţii (29.5,16). Dar declaraţia Scripturii este explicită: „Dacă cineva distruge templul lui Dumnezeu, pe acela îl va distruge Dumnezeu“ (1 Corinteni 3.17). Da, paharul răutăţii acestui om s-a umplut! Ahaz moare, nefiind socotit demn nici măcar pentru un loc în mormântul predecesorilor lui.

Deşi Cronicile nu menţionează aceasta, am atins punctul în care Domnul, prin împăratul Asiriei, vine să le ducă în robie pe cele zece seminţii ale lui Israel. Ahaz I-a dat lui Dumnezeu toate motivele ca să facă acelaşi lucru şi împărăţiei lui Iuda. Totuşi harul mai are încă o resursă, pe care nimic n-o lăsa să se întrevadă. Această resursă este un împărat credincios: Ezechia. Prin providenţa lui Dumnezeu, el a scăpat de îngrozitorul sacrificiu al copiilor în cinstea lui Moloh, pe care fraţii lui l-au suferit (28.3; 2 Împăraţi 23.10). El este „un tăciune scos din foc“ (Zaharia 3.2). Ne putem da seama cât de mult trebuie să fi suferit acest tânăr în timpul domniei infame a tatălui său. Ca urmare, încă din prima lui zi pe tron, fără a pierde nici un moment, începe acţiunea de curăţire cu ajutorul preoţilor şi al leviţilor, care sunt menţionaţi pe nume. El începe în prima zi a primei luni a întâiului an (v. 3, 17)! Dragi prieteni, dacă n-aţi făcut încă aşa, începeţi fără întârziere să vă puneţi inimile în ordine. Deschideţi-I larg uşa, Lui, care doreşte să intre. Aruncaţi afară necurăţia tolerată sub domnia de până acum a prinţului întunericului. Sfinţiţi-vă inimile pentru Domnul Isus Hristos. El vrea să facă din ele o casă a Lui, de acum pentru totdeauna.

Celor paisprezece leviţi şi fraţilor lor le-a luat nu mai puţin de şaisprezece zile ca să cureţe complet casa Domnului şi să pună totul înapoi în ordine. Totuşi, nu este suficient ca ea să fie „goală, măturată şi împodobită“ (Matei 12.44). Închinarea faţă de Domnul trebuie acum restabilită. Deşi abia terminase sfinţirea sanctuarului, Ezechia nu mai pierde nici o clipă. El se scoală dis-de-dimineaţă ca să aducă sacrificii împreună cu mai-marii cetăţii şi cu preoţii (totuşi, fără să ia locul acestora din urmă, cum făcuse Ozia). Este de remarcat că arderile-de-tot şi jertfele pentru păcat sunt pentru întreg Israelul. Să nu uităm niciodată: credincioşii care-şi amintesc de Domnul în jurul mesei Sale nu sunt decât o slabă „expresie“ a întregului popor al lui Dumnezeu. Pâinea şi vinul reamintesc de sacrificiul oferit lui Dumnezeu nu numai celor prezenţi acolo în mic număr, ci şi mulţimii celor răscumpăraţi care alcătuiesc Biserica lui Dumnezeu pe pământ.În final, cântările acompaniază arderile-de-tot. Cântările nu pot veni înaintea lor. În afara lucrării de la Golgota nu sunt posibile nici o laudă şi nici o bucurie. Dar acum, când lucrarea este împlinită odată pentru totdeauna, serviciul adevăraţilor adoratori poate începe ... ca să nu se mai sfârşească niciodată (Psalmul 84.4).

Inima înţeleaptă a lui Ezechia înţelege că Paştele trebuie să fie restabilit: acesta va avea loc în luna a doua, cum autoriza Numeri 9.11. Inima largă a lui Ezechia cuprinde întregul Israel, unde trimite soli ... întocmai cum astăzi Domnul face publică, peste tot, invitaţia Lui de har. Oare vede El în noi acei servitori cărora să le poată încredinţa preţiosul mesaj? Ce conţine acest mesaj?1) „Întoarceţi-vă la Domnul“: pocăinţa.2) „Daţi mâna Domnului“: credinţa.3) „Veniţi la sfântul Lui locaş“: căutaţi locul prezenţei Sale.4) „Slujiţi Domnului“.5) În sfârşit: Să ştiţi că El este milos şi îndurător (v. 9).Un asemenea mesaj este întâmpinat cu mult dispreţ, iar atitudinea pe care prea mulţi oameni o au faţă de chemările harului este una de neîncredere sau de indiferenţă. Totuşi atenţionarea lor a meritat, pentru că unii s-au smerit şi au venit la Ierusalim, locul unde se strângea o mare adunare. Acolo continuă curăţirea începută prin leviţi. Altarele pe care Ahaz le făcuse pentru sine însuşi „în toate colţurile Ierusalimului“ (28.24) ajung din urmă necurăţiile din templu, fiind şi ele aruncate tot în adâncul pârâului Chedron (29.16).

Asemenea împăratului din parabolă, Ezechia a făcut ca invitaţia harului să fie proclamată în toată ţara: „Iată, am pregătit ospăţul meu; ... toate sunt gata. Veniţi ...“ (Matei 22.4). Mulţi n-au luat-o în seamă, dar şi dintre cei care au venit, mulţi nu se sfinţiseră (v.17). Ce era de făcut? Ar fi trebuit trimişi acasă? Deloc! Întocmai cum invitaţii la marea sărbătoare primesc din partea împăratului câte o haină de nuntă, harul lui Dumnezeu se ocupă de curăţirea acestor israeliţi, ca să-i aducă într-o stare potrivită cu sfinţenia prezenţei Lui. Şi această curăţire este atinsă tocmai prin intermediul Paştelui pe care au venit să-l celebreze. Sângele animalelor înjunghiate le asigură sfinţirea.Gândurile ni se îndreaptă spre sângele lui Isus, Mielul sfânt al lui Dumnezeu, ce curăţă orice păcat (1 Ioan 1.7).În ce-i priveşte pe cei slabi şi ignoranţi, Ezechia, ca simbol al lui Hristos, mediază pentru ei înaintea lui Dumnezeu care iartă. Urmează sărbătoarea Azimelor. Ea ne vorbeşte despre sfinţirea practică. O mare bucurie o însoţeşte, dovadă că punerea deoparte pentru Dumnezeu nu poate fi nicidecum sinonimă cu tristeţea. Şi rugăciunea purtătorilor de cuvânt ai poporului îşi atinge scopul: „s-a suit până la locuinţa cea sfântă a Domnului din ceruri“.

Israeliţii care au răspuns chemării lui Ezechia au trăit experienţa prezenţei Domnului şi a bucuriei pe care ea o aduce. Ei pleacă acum, plini de entuziasm, pe întreg cuprinsul ţării, pentru a distruge toate urmele religiei idolatre. După ce au experimentat în mod personal valoarea

adevăratei închinări din partea lui Israel, ei realizează acum cât de mult se depărtaseră de ea înainte.Acesta este un adevăr de o importanţă vitală! Pentru a fi în stare să judeci răul, trebuie înainte de orice să-L fi întâlnit pe Domnul. Nu poţi să-i ceri cuiva să respingă lumea şi idolii ei; asta ar însemna să-ţi pierzi timpul. Mai întâi trebuie să-i conducem la Isus şi apoi să aşteptăm roadele. Iată lecţia pe care ne-o oferă aici Ezechia!Binefacerea nu se desparte de celelalte jertfe (vezi Evrei 13.15-16). Cele dintâi roade şi zeciuielile sunt strânse în grămezi în perioada dintre cele două mari sărbători anuale care au urmat celei a Paştelui: Cincizecimea, în luna a treia, şi sărbătoarea Corturilor, în luna a şaptea (v.7). Împăratul aduce din averile lui ceea ce este necesar pentru arderile-de-tot şi poporul îl imită, cum făcuse deja când distrusese falşii dumnezei. Forţa exemplului este mai mare decât cea a cuvintelor. Să nu uităm faptul acesta şi în ceea ce ne priveşte pe noi (vezi 2 Tes. 3.7-9).

Împăratul îi întreabă pe preoţi şi pe leviţi cu privire la „grămezi“. În acelaşi fel, Domnul ia notă de tot ceea ce dăm (sau nu dăm) pentru El. Vor fi totdeauna lucruri puţine: „cinci pâini de orz şi doi peştişori“, dar El le poate transforma în „mare abundenţă“. Şi încă va mai rămâne ceva după ce fiecare se va fi săturat (v.10; vezi Ioan 6.12 şi de asemeni Maleahi 3.10). Nimic din ceea ce ne dă Dumnezeu nu trebuie să se piardă sau să se risipească.Sunt desemnaţi supraveghetori şi administratori. Funcţiile lor constau pentru unii în a veghea asupra proviziilor, iar pentru ceilalţi în a „împărţi cu credincioşie fraţilor lor“ (v. 15). „Încolo“, spune apostolul, „se cere administratorilor ca fiecare să fie găsit credincios“ (1 Corinteni 4.2). Pavel însuşi a dat un exemplu în acest sens, când a mers personal la Ierusalim ca să ducă darurile strânse pentru sfinţii de acolo (Romani 15.25-26; 1 Corinteni 16.3-4). Dar această credincioşie este la fel de importantă când este vorba de hrana spirituală a poporului lui Dumnezeu.Ezechia a făcut ceea ce era bine şi drept şi adevărat. „A lucrat cu toată inima“. Frumos rezumat al activităţii sale. Fie ca Domnul să poată spune acelaşi lucru despre fiecare dintre noi la sfârşitul lucrărilor noastre!

Ne puteam aştepta ca „aceste lucruri şi această credincioşie“, plăcute lui Dumnezeu, să-i fie insuportabile marelui Vrăjmaş. Ele l-au făcut să se ridice împotriva lui Israel şi a împăratului lor.Bucuria pe care o putem experimenta în Domnul nu trebuie să ne facă să uităm de existenţa acestui adversar care dă târcoale în jurul nostru ca un leu care răcneşte şi caută pe cine să înghită (1 Petru 5.8). Satan deci va prelua ofensiva. El îl îndreaptă împotriva Ierusalimului pe puternicul împărat al Asiriei, care începe prin a adresa poporului un mesaj ameninţător şi perfid: „Ezechia“ – le spune el – „vă amăgeşte ca să vă dea morţii prin foamete şi prin sete“ (v. 11). Mare minciună! Nu erau cămările templului pline cu grămezi de provizii strânse încă de pe vremea când în ţară era belşug (31.10-11)? Şi, graţie apeductului pe care împăratul tocmai îl construise (comparaţi v. 4 cu 2 Împăraţi 18.17; 20.20), în interiorul cetăţii curgea apă proaspătă.Tot aşa vorbeşte Înşelătorul şi astăzi. A-l asculta, încercând totodată să rămânem aproape de Domnul Isus, înseamnă să ne expunem la lipsuri şi privaţiuni. Dar noi ştim că adevărul este reversul a ceea ce spune el. Hristos este pâinea vieţii (Ioan 6.48, 51) şi sursa de apă vie (Ioan 7.37), în timp ce, în afara Lui, domneşte setea (v. 4).

În cartea 2 Împăraţi (cap. 18 şi 19) am citit în detaliu remarcile jignitoare ale lui Rab-Şache, urmate de scrisoarea din partea împăratului Asiriei. Cum răspunde Ezechia? El se roagă! Împreună cu Isaia strigă la Dumnezeu în această privinţă. Iată cea mai mică adunare de rugăciune. Dar Domnul a prevăzut-o şi ea are o putere irezistibilă, conform promisiunii Lui: „Dacă doi dintre voi se vor învoi ... asupra oricărui lucru, orice ar cere, li se va face de la Tatăl Meu care este în ceruri“ (Matei 18.19). Vedem astfel pe de o parte doi oameni rugându-se, iar pe de cealaltă parte, o armată formidabilă. Victoria este a primilor; masa atacatorilor este zdrobită, fără ca aceştia să-şi poată explica cum. Şeful lor se întoarce „cu faţa ruşinată (lit: cu ruşinea feţei)“, pentru a pieri, la rândul său, asasinat de cei doi fii ai săi.După împăratul Asiriei vine împăratul spaimelor: Moartea (Iov 18.14), vrăjmaş încă mai înfricoşător, care se prezintă pentru a-l înghiţi pe Ezechia. Dar şi contra acestuia rugăciunea lui este suverană şi Dumnezeu îl scapă din nou.Observăm cu tristeţe că această fericită domnie nu se sfârşeşte fără o pată întunecată: o gravă slăbiciune, generată de mândrie, care va fi urmată de umilinţă, iar apoi de restaurare.

Domnia lui Manase bate un dublu record: este cea mai lungă (cincizeci şi cinci de ani) şi cea mai rea. Cum se explică această durată de excepţie, de vreme ce nedreptatea era insuportabilă în ochii lui Dumnezeu? Cunoaştem motivul şi ne minunăm: este răbdarea harului. Să nu uităm că aceasta caracterizează cele două cărţi ale Cronicilor de la un capăt la celălalt. După ce a vorbit lui Manase şi poporului său, deşi ei n-au vrut să asculte (v.10), Domnul foloseşte limbajul lanţurilor şi al captivităţii, care este, în sfârşit, ascultat. Exemplul lui Manase ne învaţă că nu există păcătos atât de mare căruia Dumnezeu să nu poată să-i schimbe inima. Şi această istorie, din toată Scriptura, este una dintre cele mai încurajatoare. Să nu considerăm niciodată că o persoană este prea mult legată de păcat pentru a nu mai putea fi mântuită.De asemenea, în această domnie lipsită de evlavie a lui Manase, avem rezumată istoria profetică a lui Israel. Numele acestui împărat semnifică „uitare“ şi ne reaminteşte de declaraţia Domnului: „Poporul Meu M-a uitat de zile fără număr“ (Ieremia 2.32). Exilul actual al lui Israel sub jugul naţiunilor este consecinţa acestui abandon; dar tot el va fi, ca şi în cazul lui Manase, mijlocul de trezire, în cele din urmă, a conştiinţelor şi a inimilor lor.

Nu numai că harul lui Dumnezeu se lasă mişcat de rugăciunea stăruitoare a lui Manase, dar îi oferă încă o dată ocazia să repare, într-o anumită măsură, răul pe care-l făcuse mai înainte. În adevăr, există întoarceri la Dumnezeu şi pe patul de moarte. Dar dacă aceste întoarceri oferă posibilitatea salvării sufletului, ele nu mai lasă timp pentru a-l mai putea servi Domnului aici jos, pe pământ. Şi asta ar fi o pierdere mare pentru eternitate! (2 Corinteni 5.10; 1 Corinteni 3.15).Dovada convertirii este dată de roadele ei. Toată Iuda este martoră a convertirii lui Manase. Falşii dumnezei, pe care-i servise atât de mult, sunt respinşi; închinarea la idoli este înlocuită de închinarea faţă de Domnul, în adevăr, semn al unei adevărate convertiri (1 Tesaloniceni 1.9). Acest cuvânt semnifică o întoarcere, o schimbare completă a direcţiei. Domnul Isus devine scopul vieţii, iar întreaga energie pusă până atunci în slujba lumii şi a păcatului este înlocuită prin devotamentul faţă de Domnul.Amon n-a tras nici un profit de pe urma exemplului tatălui său (Ieremia 8. 12). Smerenia nu îşi găseşte loc în inima lui. De aceea trece „ca floarea câmpului“ după expresia profetului: „Vântul Domnului suflă peste ea“ (Isaia 40.6-7).

Iosia semnifică: „Cel căruia Dumnezeu îi poartă de grijă“. Şi toţi credincioşii am avea dreptul să purtăm acest nume frumos. Însoţit încă de la naştere de această purtare de grijă, la vârsta de şaisprezece ani, Iosia începe să-L caute pe Domnul. El întreprinde apoi marea lucrare de trezire pe care am văzut-o în 2 Împăraţi 22 şi 23.Şaisprezece ani este poate vârsta unora dintre cititorii noştri. Ei nu mai sunt copii; viaţa li se deschide înainte cu toate posibilităţile ei. Tinereţea reprezintă un capital preţios, oferit de Dumnezeu. Cum îl vor folosi? Unii îl irosesc prosteşte ... şi îi culeg mai apoi roadele amare. Alţii, mai prudenţi din punct de vedere omenesc, îşi dedică zilele tinereţii pentru pregătirea unei poziţii avantajoase. În sfârşit, alţii, cei mai înţelepţi, procedează precum Iosia. Întâi Îl caută pe Domnul, apoi pun totul în acord cu voia Lui (Matei 6.33). Legea a fost regăsită în templu în timpul acestor strădanii. Pentru a face tot poporul să beneficieze de ea, Iosia trebuie să-i oblige să-L slujească pe Domnul (v. 33). Este semn rău! Oare ascultarea faţă de Domnul nu trebuie întotdeauna să izvorască din dragostea noastră pentru El? „Aceste cuvinte pe care ţi le poruncesc astăzi să fie în inima ta“ spunea Moise poporului în momentul când le dădea această carte (Deut. 6.6).

Celebrarea Paştelui de către Iosia şi popor ocupă aici aproape întregul capitol, în timp ce 2 Împăraţi nu i-a consacrat decât trei versete (23.21-23). Este rezultatul întoarcerii la Domnul, la care am asistat în capitolul anterior. Paştele era pentru Israel cea dintâi instituire divină (prin lege). Dumnezeu li-l dăduse chiar înainte ca ei să fi părăsit Egiptul. El reprezenta memorialul marii eliberări a lui Israel. Un astfel de „memorial“ au şi copiii lui Dumnezeu de astăzi (1 Corinteni 11.24-25). În jurul Mesei Domnului, în fiecare zi dintâi a săptămânii, cei răscumpăraţi îşi aduc aminte de marea lor mântuire şi de Cel care a împlinit-o. Ce caracterizează în acelaşi timp şi Paştele de atunci şi închinarea creştină de astăzi? În primul rând, prezenţa chivotului: Hristos (v. 3). Apoi, în mod necesar, sfinţenia: Chivotul fiind sfânt, trebuia ca leviţii să se sfinţească, ca să fie potriviţi acestei prezenţe. În sfârşit, motivul însuşi al sărbătorii era aducerea de jertfe. Ele ne reamintesc de jertfa pe care fiecare credincios este chemat să o ofere, nu numai duminica, ci fără încetare, lui Dumnezeu: „o jertfă de laudă, adică rodul buzelor care mărturisesc Numele Lui“ (Evrei 13.15).

Pagina este pe punctul de a fi întoarsă. Domniile groaznice ale lui Manase şi Amon L-au determinat pe Domnul să ia o decizie irevocabilă cu privire la Iuda. Dar ce frumos este să vedem harul producând încă o dată, în această perioadă finală, o renaştere ca cea a lui Iosia!Judecata lumii actuale este şi ea la uşă. Toate lucrurile ne-o arată. Totuşi, chiar în timpuri ca acestea, Duhului lui Dumnezeu Îi face plăcere să facă treziri ici şi colo. Dorinţa Lui este să se facă o trezire întâi în inima fiecăruia dintre noi.Iată cum acest Paşte readuce în minte zilele de altădată, mergând nu numai până la cele ale lui Solomon şi ale lui David, ci până la ale lui Samuel. Totul este în armonie; fiecare se află la locul lui; dragostea frăţească este la lucru. Această imagine străluceşte cu atât mai mult cu cât se află intercalată între domniile rele ale împăraţilor precedenţi şi decadenţa finală care va urma.Sfârşitul lui Iosia nu este la înălţimea vieţii pe care a dus-o el. Ca şi Ezechia, se încurcă în relaţiile sale cu puterile politice ale timpului. În pofida unui avertisment care venea din partea lui Dumnezeu Însuşi, i se opune lui Faraon şi îşi găseşte moartea într-o bătălie în care n-ar fi trebuit să se angajeze.

În ansamblul său, poporul lui Iuda nu urmase exemplul lui Iosia. Multe semne indică aceasta. Ascultarea de lege le fusese impusă. La momentul Paştelui, arătaseră mult mai puţină bucurie şi spontaneitate decât la Paştele lui Ezechia. A fost necesar ca împăratul şi conducătorii poporului să dea animalele pentru sacrificii (35.7-9). Acum, când credinciosul Iosia a fost scos din scenă, când cel drept a fost „luat (sau strâns, adunat) dinaintea răului“ (Isaia 57.1), nimic nu-L mai reţine pe Domnul să împlinească judecata faţă de Iuda. Atunci evenimentele se petrec repede: Se succed patru suverani: Ioahaz, Ioiachim, Ioiachin şi Zedechia; unul mai rău ca altul. Spiritul lor de revoltă le-a oferit întâi egiptenilor, apoi babilonienilor, ocazia să intervină în treburile micii împărăţii. Potrivnicul şi vrăjmaşul intră pe porţile Ierusalimului (Pl. Ier. 4.12) şi, în trei rânduri, atât obiectele Templului cât şi persoanele suferă aceeaşi soartă, fiind înstrăinate, parţial, în Babilon. Versetul 14 şi următoarele scot în evidenţă faptul că mai-marii preoţilor şi poporul împart răspunderea împăraţilor lor în judecata care-i loveşte.

clickbible.org